

S slikanico na potep

Navdušenje nad naravo in dobrimi zgodbami je dodobra zaznamovalo mojo mladost. In morda je prav ta naklonjenost v veliki meri botrovala nastanku tega vodnika. Sicer težko rečem, kdaj sem dobila idejo zanj. Zdi se mi, da je tlela v meni že v zgodnji mladosti, ko sem izkoristila vsak trenutek za branje napetih knjig in nežnih pesmi, najrajši v senci kakšnega drevesa ali v visokih majskih travah. Morda je imel kaj pri tem tudi moj stari oče, ki je bil pravi ljudski pravljicar, saj nam je v dolgih zimskih večerih pripovedoval zgodbe o hudobah iz našega močvirja, pa o fantu, ki je šel v pekel po hudičevo volno, da so se nam kar ježili lasje. Seme ideje je zagotovo klilo v osnovnošolskem obdobju, ko sem kot "pionirka planinka" prehodila mnogo gorskih vrhov, zapela veliko ljudskih pesmi in se dokončno zaljubila v hribe. Že v najstniških letih se mi je mudilo postati članica tedanje Gorske straže, veliko kasneje pa sem postala planinska vodnica. Za revijo Gea sem več let zbirala in predstavljala ljudske pripovedi iz sveta narave, študij primerjalne književnosti pa sem zaključila z diplomo iz gorskih pravljic in pripovedk. Ideja o knjigi je torej zorela in postajala vse bolj uresničljiva, kar je počasi vodilo k nastanku "Pravljicnih poti", ki jih končno držite v rokah.

Verjetno ste že na prvi pogled opazili, da to ni čisto navaden vodnik, sama bi ga poimenovala kar slikanica za potepanje. V njem sta – v nasprotju z običajnimi vodniki – zgodba in ilustracija na prvem mestu, šele nato sledi opis izleta s čudovitimi fotografijami, ki nas vodijo po sledih zgodbe. V knjigi sem zbrala večinoma ljudske pripovedke in pravljice, nekaj zgodb je sicer avtorskih, a črpajo iz ljudskih virov in so praktično ponarodele (npr. zgodba o Kekcu, Martinu Krpanu), tri sodobne pravljice pa smo si s prijaznim dovoljenjem založnika sposodili od slovenske pisateljice Polonce Kovač. Upam, da boste zgodbe iz te knjige brali skupaj z otroki. Znano je, da sta branje in pogovarjanje z otrokom v predšolskem obdobju temelj za zdravo osebnost, saj spodbuja njegov jezikovni in intelektualni razvoj, omogoča kasnejšo dovtetnost za knjige, razvija zanimanje za različna področja. Poleg tega pa obstaja bistvena razlika med tem, ali so starši tisti, ki otroku berejo oziroma pripovedujejo zgodbe, ali otrok isto vsebino gleda ali posluša sam. Živega branja, človeške bližine, nasmeha ter skupne vznemirjenosti ob listanju knjige ne more zamenjati nobena še tako izpopolnjena tehnologija! Upam torej, da si boste vzeli čas za branje, pa tudi za ogledovanje ilustracij, ki so jih prispevali vrhunski slovenski ustvarjalci: Mojca Cerjak, Jelka Godec Schmidt, Adriano Janežič, Maša Kozjek, Kristina Krhin, Polona Lovšin, Marjan Manček, Ana Razpotnik, Jelka Reichman, Matjaž Schmidt in Gorazd Vahen. Raznolikost ilustracij in ustvarjalnih pristopov knjigo zagotovo bogati, nam in otrokom pa omogoča, da pridemo v stik z različnimi svetovi umetnikov. Šele ilustracije, ki se zlijejo z besedilom, tvorijo celoto pravljicnega dela knjige. Potem je tu še narava, v katero nas popelje vodniški del knjige.



O pomenu narave pri vzgoji otrok verjetno ni potrebno izgubljeni besed. Če vanjo hodimo pogosto in v njenem okrilju že zgodaj nabiramo lepa, pozitivna in plemenita doživetja, se bomo vanjo radi vračali. Strokovnjaki na vprašanje, kaj narediti, da bi otroci z nami hodili v naravo, odgovorjajo, da je treba v naravo hoditi čim bolj pogosto in začeti, ko so otroci še majhni. Če odnos odraslega do narave temelji na občudovanju, čudenju in spoštovanju, se bo spontano prenesel na otroka. Seveda je pomembno, da



svojih športnih ambicij ne uresničujemo na izletu z najmlajšimi. Čas, ki ga skupaj preživljamo v naravi, naj bo namenjen sproščnemu druženju, potepanju, raziskovanju in igri.

Menim, da novost „Pravljicnih poti“ ni toliko v izvornosti predlaganih izletov kot v inovativnem pristopu. Ta način je utemeljen v prepričanju, da so otroci (in navsezadnje tudi odrasli) celostna bitja. Za svoj razvoj in obstoj potrebujejo tako pravljicni kot realni svet. To sta dva različna sveta, ki imata vsak svoje zakonitosti. Ta knjiga združuje oba in poskuša celo družino zvabiti v svet narave ter domišljije. Predvsem pa spodbuja, da se odpravite na potep in sami poiščete odgovore na svoja vprašanja. Kjerkoli boste že hodili, želim vam srečno pot!

Irena Cerar



Ob nastajanju te knjige mi je pomagalo veliko ljudi. Zabvaljujem se Darku, ki me je spremljal na večini poti, Borutu, ki je s svojimi izkušnjami in znanjem spremljal moje pisanje, otrokom, ki so vedno radi raziskovali z menoj, ter številnim novim prijateljem in znancem, ki mi jih je podarilo pisanje te knjige.